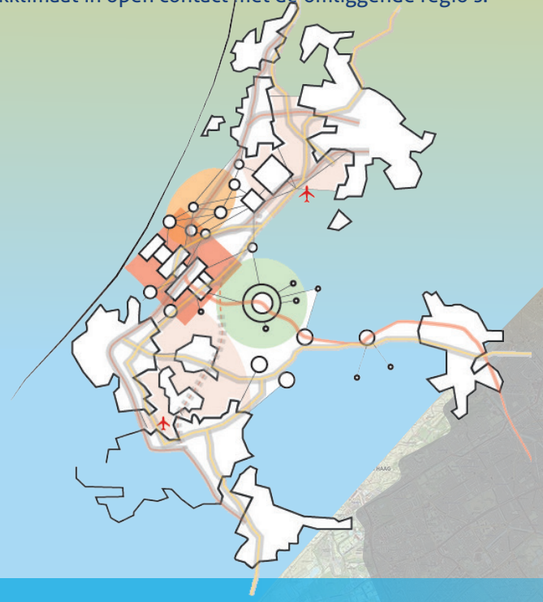
Strategische Agenda Ruimte Duin- en Bollenstreek

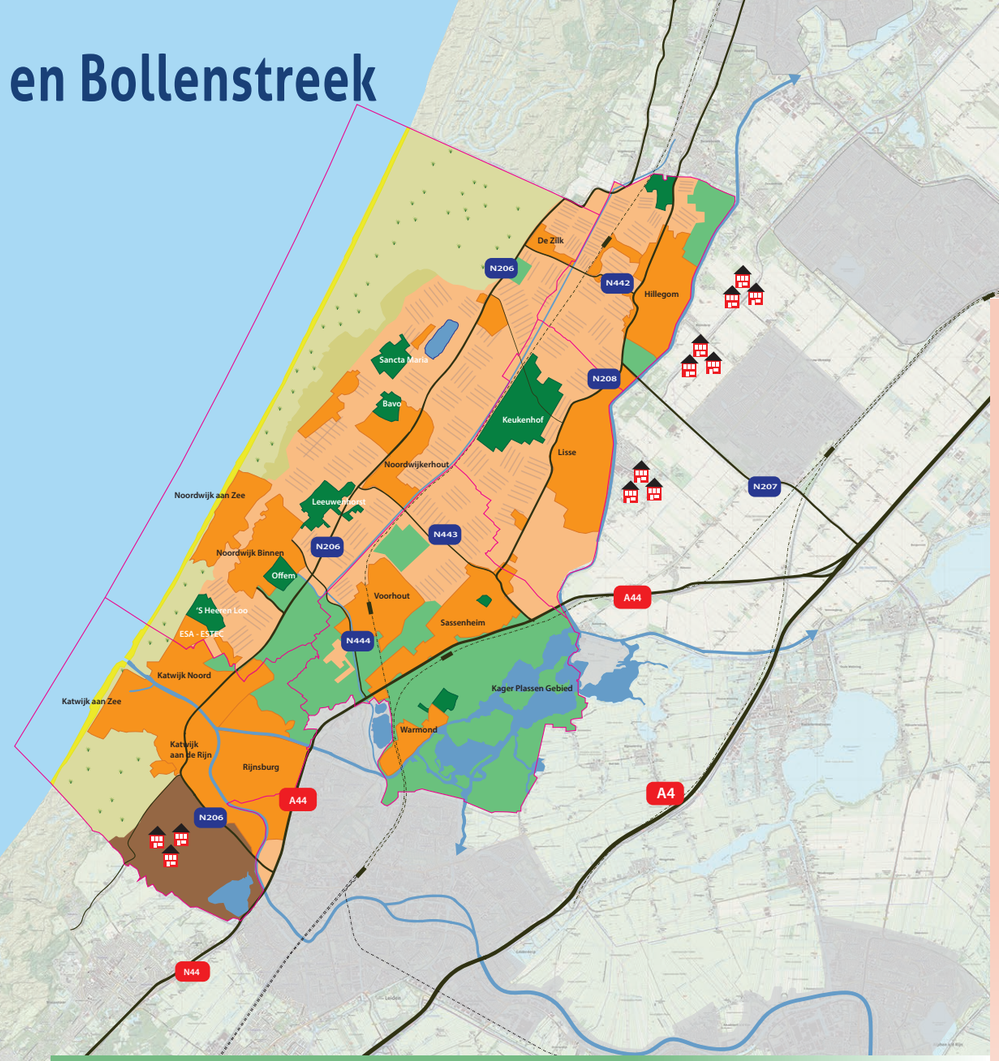
Identiteit

Zee, duinen, strandwallen, bollen, polders, landgoederen, plassen, trekvaarten, diverse mooie historische dorpskernen en de Oude Rijn.
De Duin- en Bollenstreek is een hoogwaardig en prettig woon- en leefgebied met een landelijk karakter tussen de metropoolregio's Amsterdam/Schiphol, en Den Haag en Rotterdam. Het is onderdeel van Nationaal Park Hollandse Duinen en twee Daily Urban Systems;
Haarlem/Haarlemmermeer en Leiden e.o., waar het heerlijk wonen, werken en vertoeven is!

Naast ons 'dorpse' en wat landelijke karakter, zijn onze parels (werelderfgoed) en economische pijlers over de hele wereld bekend: De Keukenhof, Limes, Greenport, Space, bio- en flowerscience en onze ontwikkelingen op het gebied van sensorbased technologie. Het MKB, toerisme en onze cultuur(historie), handel en visserij, maken de Duin- en Bollenstreek tot een aantrekkelijk en bedrijvig Hollands Kustlandschap.

De verbindingen en doorstroom van noord naar zuid èn west naar oost zorgen voor een zeer aantrekkelijk woon-, leef- en werkklimaat in open contact met de omliggende regio's.

- Zee
- Strand
- Bebouwde gebieden
- Duinen
- Weidegrond
- Waterwegen en plassen
- Bollengrond
- Landgoederen
- Voormalig Vliegveld Valkenburg
- Grootschalige woningbouw

Regionale opgaven en vraagstukken tot 2040

■ **Welzijn, Gezondheid en Veiligheid in een prettige leefomgeving**
Gezondheid in al zijn vormen staat centraal in onze regio. De leefomgeving die we met elkaar willen realiseren moet altijd ondersteunend zijn aan het welzijn, de gezondheid en de veiligheid van onze inwoners.

■ **Open ruimte**
Het behouden en versterken van de identiteit van de Duin- en Bollenstreek.

■ **Grote woningbouwopgave**
Het woningaanbod kwalitatief en kwantitatief laten meegroeien met de vraag.

■ **Bereikbaarheid en oost-west verbindingen**
Goede verbindingen tot stand brengen van en naar delen van de regio voor zowel snel- als langzaam verkeer als Openbaar Vervoer.

■ **Economie**
Het bouwen aan een gezonde en toekomstbestendige economie met respect voor bewoners en het open landschap. Innovatie en duurzaamheid zijn onze richting gevende componenten.

■ **Energietransitie**
Het slim in de regio realiseren van energiebesparingen en de overgang op schone energiebronnen zoals windenergie, zonne-energie, aquathermie en geothermie.

■ **Klimaatadaptatie**
Het realiseren van (grootschalige) waterberging en daarmee het opvangen van droogteperiodes. Het tegengaan van hittestress, opvangen van bodemdaling en behoud van de zoetwater voorraad.

■ **Bereikbaarheid en mobiliteit**
Goede verbindingen tot stand brengen van en naar delen van de regio voor zowel snel- als langzaam verkeer als openbaar vervoer. Mobiliteit is een belangrijke randvoorwaarde bij alle opgaven en ontwikkelingen. Daarnaast dienen er op korte en middellange termijn mobiliteitsproblemen van nu te worden aangepakt.

Samenwerking in de regio

■ We werken samen aan het versterken van de drie kwaliteiten 'aantrekkelijke kustplaatsen en duinen', 'duurzame Greenport, bollenteelt en toerisme' en 'goed wonen en werken'. Samen zorgen deze kwaliteiten voor de balans en de bijzondere en prettige leefomgeving binnen en buiten de regio.

■ We lobbyen samen richting de omliggende regio's, provincies, metropoolregio's en het Rijk

Hoe versterken we de identiteit?

■ In ieder geval tot 2030 benutten we de woningbouwlocaties zoals beschreven in het regionale woningbouwprogramma.

■ We maken op tijd ruimtelijke keuzes voor de inrichting na 2030 over de openheid van het landelijk gebied en de verdichtingsmogelijkheden in de kernen.

■ We benutten de koppelkansen van de nieuwe opgaven en de bijbehorende netwerken.

Dilemma's & invloeden van buiten

■ Schaarse ruimte met concurrerende ruimtevragers
■ Stikstofdepositie, Natura2000, contouren Schiphol etc.
■ Dubbeldorpen langs Ringvaart Haarlemmermeer
■ Overloopgebied metropoolregio's m.b.t. wonen
■ Provincie en Rijk

Kwaliteit aantrekkelijke kustplaatsen & duinen

Identiteit
De zee, strand, duinen, bossen, landgoederen, trekvaarten, kustplaatsen en diverse accommodaties en voorzieningen zijn in eerste plaats een aantrekkelijk woon-, leef- en werkgebied voor onze inwoners. Maar ook regionale, nationale en internationale bezoekers komen in grote aantallen genieten van alles wat onze kust te bieden heeft. De duinen zijn grotendeels onderdeel van Natura 2000, het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden.

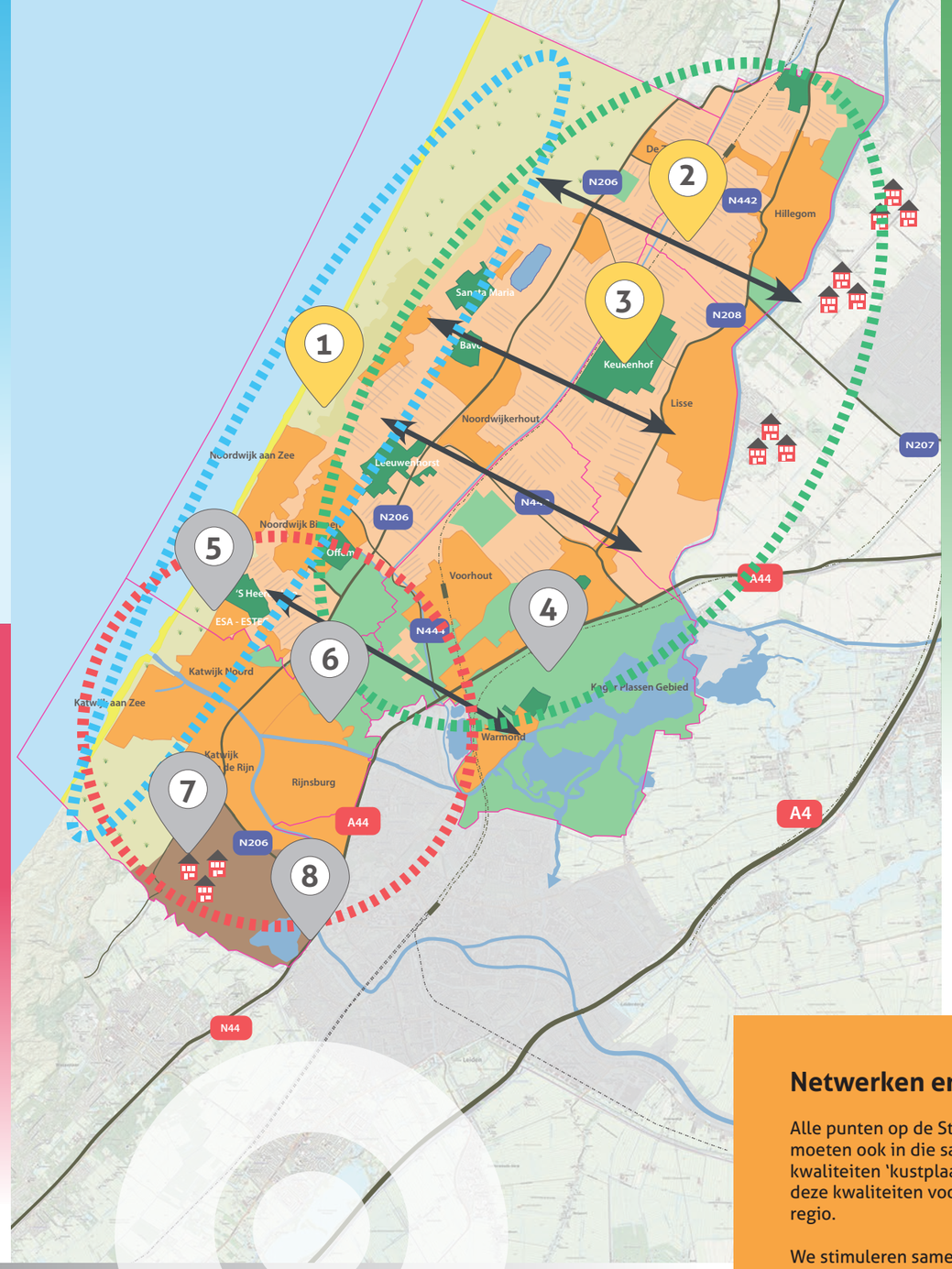
De familiebadplaats Katwijk en ook Noordwijk, het kuuroord met allure, zijn de uitvalsbasis. Van hieruit wordt de hele regio bezocht. Het kustgebied staat voor gezondheid en vitaliteit en biedt een totaalaanbod aan (strand)recreatie voor iedereen; van rust tot levendigheid en van kleinschalig tot meer mondain.

Opgaven en vraagstukken:
- Verbeteren van de samenhang en samenwerking met andere recreatieve hotspots in de regio, zoals Landgoed Keukenhof Lisse, Kuuroord Noordwijk, authentieke dorpskernen, het Plassengebied en het historische erfgoed trekvaart Haarlem-Leiden;
- Doorontwikkelen van de kuurfaciliteiten;
- Balans tussen toerisme en leefbaarheid in evenwicht houden;
- Verbeteren van bereikbaarheid van de kuststrook, de oost- west verbinding.

Kwaliteit goed wonen en werken

Identiteit
De zuidelijke Duin en Bollenstreek is een aantrekkelijk en bedrijvig woon/werkgebied van dorpen rond de Oude Rijn. Aan de rand van het open en groene landschap, fungeert dit gebied als scharnier in de regio tussen kust, open landschap en stad. De goede aansluiting op de Leidse agglomeratie en een uitgebreid mobiliteitsnetwerk, maakt het comfortabel werken en wonen met alle (stadse) voorzieningen binnen handbereik.

Opgaven en vraagstukken:
- Optimaliseren van de relatie tussen bebouwing/open landschap, en wonen/recreëren;
- Optimaliseren en aanvullen van oost-west verbindingen om de eerste fase van de ontwikkeling te faciliteren en leefbaarheid en economische vitaliteit van bestaande kernen en gebieden te verbeteren;
- Bieden van ruimte aan bedrijven;
- Verdichting met behoud van het dorpse karakter;
- Het realiseren van een groot deel van de regionale woningbouwopgave zoals locatie Valkenhorst;
- Realiseren van een nieuwe ontsluiting in de zuidelijke Duin- en Bollenstreek als randvoorwaarde voor realisatie van bovenregionale groei-ambities voor woningbouw en bedrijvigheid (op de lange termijn) en daartoe zullen in ieder geval op korte termijn de mogelijkheden van een Zuidelijke Randweg Duin- en Bollenstreek worden onderzocht.

Kwaliteit duurzame Greenpoort, bollenteelt en -toerisme

Identiteit
De open bollenvelden 'Flowers of Amsterdam', landgoederen, erfgoed trekvaart Haarlem-Leiden en levendige dorpskernen zijn een bereikbare en prachtige, groene en kleurrijke leefomgeving. Het is een gebied waar het prettig wonen, werken en vertoeven is. De bollenvelden en de Keukenhof in Lisse hebben een aantrekkende werking op veel toeristen uit binnen- en buitenland in de directe nabijheid van Amsterdam en Schiphol. Daarnaast zijn de bollenvelden van grote economische waarde door de teelt, handel en kennis in bloembollen. Belangrijke pijlers zijn onder meer Flora Holland en de Greenport.

Opgaven en vraagstukken:
- Behouden van de identiteit, kwaliteit en openheid van het cultuurlandschap en transitie naar duurzame bollenteelt;
- Op korte termijn in het noordelijk deel van de regio versterken van de relatie en verbindingen (met name oost-west) met de omliggende regio's Haarlemmermeer/Kennemerland en Schiphol/Amsterdam op het gebied van mobiliteit, wonen, werken en voorzieningen;
- Vitale kernen met goede voorzieningen en een evenwichtige bevolkingsopbouw;
- Realiseren van de lokale woningbehoefte en van arbeidsplaatsen in de nabijheid op een innovatieve wijze;
- Verbeteren van de samenhang en samenwerking met andere recreatieve hotspots in de regio, zoals Landgoed Keukenhof Lisse, Kuuroord Noordwijk, authentieke dorpskernen, het Plassengebied en het historische erfgoed trekvaart Haarlem-Leiden;
- Behouden en verbeteren van bereikbaarheid van en naar de rest van de regio (oost-west) maar ook naar de omliggende regio's en Schiphol.

Potentiegebieden

De drie kwaliteiten bouwen door op elkaars kracht, zijn complementair aan elkaar en versterken de waarde van de gehele regio.
We benutten de koppelkansen die de potentiegebieden bieden en maken slim gebruik van de spin-off die in de hele regio ontstaat door succes van één.

Door de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek zijn drie nieuwe potentiegebieden benoemd, boven op de vijf potentiegebieden die ook al op de omgevingsagenda van Hart van Holland zijn benoemd.

1 **Vitale en gezonde streek/Kuuroord:** Gezondheid en vitaliteit zijn bijzonder relevante onderwerpen die aansluiten bij het profiel van de gezonde en energieke regio Duin- en Bollenstreek;
2 **Mobiliteitshub Noordelijke Bollenstreek:** Potentiele mobiliteitshub, van belang voor de ontsluiting van de regio;
3 **Toeristische trekpleister:** Het mooiste lentepark ter wereld met grote (inter)nationale aantrekkingskracht;
4 **Zone A44 Sassenheim:** Potentiele mobiliteitshub, van belang voor de ontsluiting van de regio;
5 **NL Space Campus:** Het spacecluster wordt uitgebreid met Space Campus waarmee de aantrekkingskracht nog verder wordt vergroot;
6 **Rijnsburg Noord:** Een optimale combinatie van werken, wonen en landschap langs de Oude Rijn;
7 **UnManned Valley:** Een thematische economische/kennis cluster in ontwikkeling;
8 **Valkenburgsemeer en omgeving (Bio Science Park):** De recreatieve spil en de verbindende schakel.

Netwerken en verbindingen

Alle punten op de Strategische Agenda Duin- en Bollenstreek hebben een nauwe samenhang en moeten ook in die samenhang bekeken worden. We werken samen aan het versterken van de drie kwaliteiten 'kustplaatsen en duinen', 'duurzame Greenport' en 'wonen en werken'. Samen zorgen deze kwaliteiten voor de balans en de bijzondere en prettige leefomgeving binnen en buiten de regio.

We stimuleren samenwerkingsverbanden en vliegwiel-mogelijkheden waardoor de hele regio kan groeien als één geheel. We zijn een verbindingsgebied tussen Noord en Zuid-Holland. Een gebied waarin de leefbaarheid boven de verstedelijking gaat waardoor we een belangrijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van de hele Randstad.
We stemmen onze regionale ontwikkelingen af op de ons omringende regio's.

- **Mobiliteit:** OV, fiets en auto – De hele regio staat met elkaar in verbinding;
- **Energie & warmte:** Een alternatieve en duurzame energiehuishouding is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid;
- **Groen & Biodiversiteit:** Behoud van onze kwalitatief hoogwaardige groene ruimte;
- **Duurzaamheid:** People, Planet, Profit – De drie belangrijke elementen voor toetsing van inrichtingsvraagstukken en ontwikkeling;
- **Economie & Innovatie:** : Innovatieclusters vormen de drijvende energie achter onze economie;
- **Onderwijs:** We zijn een aantrekkelijk gebied voor onderwijs, kennisdeling en kruisbestuiving.

Kseawell 2020-3156.01.4.1